

Sygn. akt I ACa 716/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2012r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Krzysztof Depczyński (spr.)</i>
Sędziowie:	<i>SSA Jolanta Grzegorzcyk</i> <i>SSA Wincenty Ślawski</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jacek Raciborski

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2012r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa ***K. D.***

przeciwko ***S. P.i Towarzystwu Ubezpieczeń (...)Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.***

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego ***Towarzystwa Ubezpieczeń (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.***

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 11 kwietnia 2012r.

sygn. akt I C 1259/08

I. oddala apelację;

II. zasądza od Towarzystwa Ubezpieczeń (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz K. D. kwotę 1 800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych 00/100) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

I ACa 716/12

UZASADNIENIE

W postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim powód K. D. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń(...)Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. oraz od pozwanego S. P. zadośćuczynienia, renty i ustalenia odpowiedzialności pozwanym na przyszłość w związku ze szkodą poniesioną w wypadku komunikacyjnym.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanych Towarzystwa Ubezpieczeń (...)Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. i S. P. kwotę 20 000,00-, zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od 21 sierpnia 2009 r., z tym że zapłata przez jednego z pozwanych całości lub części świadczenia zwalnia drugiego z obowiązku świadczenia do wysokości dokonanej zapłaty. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych.

W ustalonym stanie faktycznym, który Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własny, Sąd Okręgowy uznał, iż żądanie powoda jest zasadne jedynie w części.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji odniósł się do kwestionowanej przez pozwaną Spółkę zasady odpowiedzialności. Wskazał, że regulacja prawna obowiązkowego (...) odpowiedzialności cywilnej] posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest obecnie ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.).

W świetle art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi lex specialis do art. 822 § 1 kc, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z przepisem art. 34 ust. 2 pkt. 2 powyższej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu mechanicznego uważa się również szkodę powstałą bezpośrednio przy załadunku lub rozładunku pojazdu mechanicznego. Oznacza to, że o istnieniu normalnego związku przyczynowego, w rozumieniu art. 436 w zw. z art. 361 § 1 kc, pomiędzy szkodą powstałą bezpośrednio przy rozładunku pojazdu a ruchem tego pojazdu przesądził ustawodawca w omawianym art. 34 ust. 2 pkt. 2 ustawy, wobec czego istnienie tego związku nie wymaga oceny sądu. Ustalenia i oceny sądu wymaga natomiast istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy samym rozładunkiem pojazdu a szkodą oraz to, czy jest ona bezpośrednim następstwem rozładunku.

W ocenie Sądu I instancji w świetle w pełni wiarygodnych i przekonujących zeznań powoda oraz świadków: A. J. i R. G. a także protokołu ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku przy pracy, nie ulega wątpliwości, iż do powstania szkody doszło w następstwie zeskoku powoda z wysokości ok. 1 m z naczepy rozładowywanego samochodu ciężarowego. Zeskok z naczepy samochodu ciężarowego, w wyniku którego powód doznał szkody, był jedną z czynności wykonywanych w czasie trwania rozładunku. Powód zeskoczył, aby odpiąć przeniesione przez dźwig z naczepy konstrukcje stalowe. Był to już kolejny zeskok, wcześniej bowiem zeskakiwał w tym samym celu kilkakrotnie.

Nadto pomiędzy rozładunkiem (zeskok z pojazdu był jedną z czynności wykonywanych podczas rozładunku) a szkodą doznaną przez powoda istnieje normalny związek przyczynowy. W świetle opinii biegłych, nie budzi wątpliwości, iż stwierdzona u powoda odma płucnowa pourazowa prawostronna jest następstwem zeskoku z samochodu ciężarowego.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy uznał, iż pozwani ponoszą co do zasady odpowiedzialność za szkodę doznaną przez powoda. Podstawą odpowiedzialności pozwanego S. P. jest art. 436 w zw. z art. 435 kc, zaś pozwanego Towarzystwa Ubezpieczeń (...)Spółki Akcyjnej – art. 34 ust. 1 i ust. 2 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Uwzględniając wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu, rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych, a także fakt, że aktualnie powód jest wydolny oddechowo za odpowiednie zadośćuczynienie Sąd przyjął kwotę 20 000,00-, zł oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Biorąc pod uwagę, że powód nie udowodnił, że po wypadku zwiększyły się jego potrzeby Sąd oddalił roszczenie o zapłatę renty na zwiększone potrzeby.

Za niezasadne uznał także żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanych na przyszłość mając na względzie nowy stan prawny, tj. art. 442¹ § 3 kc, który wyeliminowała niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda ta by się ujawniła.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwane Towarzystwo Ubezpieczeń (...)Spółka Akcyjna z siedzibą w W.. Zaskarżył wyrok w zakresie pkt. 1 i 4 zarzucając mu:

- obrazę przepisy prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego prowadzącą do przyjęcia, że uszkodzenie ciała powoda powstało w bezpośrednim związku przyczynowym z ruchem pojazdu polegającym na jego rozładunku;
- obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 822 kc w zw. z art. 34 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152) poprzez uznanie, że zeskakiwanie przez powoda z naczepy, zamiast jej opuszczenie w bezpieczny sposób jest czynnością mieszczącą się w procedurze rozładunku pojazdu, a w konsekwencji poprzez uznanie, że szkoda powstała w bezpośrednim związku przyczynowym z czynnościami rozładunku pojazdu;
- obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 436 § 1 w zw. z art. 435 § 1 kc poprzez pominięcie okoliczności egzoneracyjnej polegającej na wyrządzeniu szkody w całości z wyłącznej winy poszkodowanego, który kilkakrotnie zeskakiwał z naczepy samochodu na twarde podłoże, czym świadomie ryzykował spowodowanie u siebie urazu.

W konsekwencji pozwana spółka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zakresie zaskarżenia. Nadto wniosła o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, w tym kasztach zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Za chybiony należy uznać naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc. Wskazać należy, że zarzut naruszenia powyższego przepisu byłby skuteczny, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r. wydany w sprawie III CK 314/05, LEX nr 172176). Zgodnie z obowiązującym orzecnictwem ocena mocy i wiarygodności dowodów, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności i jest niepełna (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 31 sierpnia 2005 r. wydany w sprawie I ACa 456/05, LEX nr 177026). Tymczasem zdaniem Sądu Odwoławczego Sąd Okręgowy w sposób wszechstronny, bezstronny i zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego i dał temu wyraz w uzasadnieniu, zgodnie z art. 328 § 2 kpc. W istocie pozwana spółka nie kwestionuje faktów ustalonych przez Sąd I instancji, lecz wywodzi z tych samych faktów odmienne ustalenie, co do istnienia związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniem ciała powoda, a ruchem pojazdu polegającym na rozładunku.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że powód uczestniczył w rozładunku konstrukcji stalowych z naczepy pojazdu i w większości przebywał na naczepie. Z naczepy zeskakiwał kilkakrotnie, aby pomóc w odpięciu haków od metalowych elementów. Niewątpliwie zatem zeskakując brał udział w rozładunku. Trafnie przyjął Sąd Okręgowy, że zeskok z

naczepy samochodu ciężarowego, w wyniku którego powód doznał szkody, był jedną z czynności wykonywanych w czasie trwania rozładunku. Zatem szkoda, jakiej doznał powód, była bezpośrednim następstwem rozładunku.

Jeszcze raz należy podkreślić, że czynność w postaci zeskoku w tym stanie faktycznym mieściła się w procedurze rozładunku, gdyż powód nie zeskakiwał, aby np. odejść od naczepy i zająć się innymi rzeczami, lecz zeskakiwał po to, aby odpinać haki od metalowych konstrukcji, czyli uczestniczył cały czas bezpośrednio w rozładunku. Z tych względów zarzut naruszenia art. 822 kc w zw. z art. 34 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych jest także nietrafny.

Chybiony też jest zarzut naruszenia art. 436 § 1 w zw. z art. 435 § 1 kc. Zarówno w doktrynie jak i judykaturze podnosi się, że nie wystarczy, aby działanie (zaniechanie) poszkodowanego było obiektywnie przyczyną szkody, ale wymaga się przypisania mu winy (vide Kodeks cywilny Komentarz pod red. prof. dr hab. Edwarda Gniewka, Wydawnictwo: C.H.Beck 2010 Wydanie 4). Trafnie podnosi powód w odpowiedzi na apelację, że wina poszkodowanego, jako okoliczność egzoneracyjna musi zawierać subiektywne elementy, bowiem nie jest wystarczające obiektywne naruszenie zasad właściwego postępowania. Zarzut ten można postawić tylko wówczas, gdy zostanie ustalona naganność decyzji, jaką poszkodowany podjął w konkretnej sytuacji. Zachowanie powoda w ustalonych okolicznościach nie może być uznane za naganne. Powód w istocie nie miał żadnych innych alternatywnych możliwości opuszczenia naczepy. Oczywiście mógł najpierw siadać na naczepie, a następnie zeskakiwać, jednakże pozwana spółka nie wykazała, że takie zachowanie na pewno wykluczyłoby powstanie urazu u powoda. Jak wskazali biegli odma może powstać także podczas zwykłych czynności. Mogłaby zatem powstać także przy zeskoku z niewielkiej wysokości (pozwany nie przeczy, że przy siadaniu na przyczepie i tak musiałaby nastąpić zeskok) i wtedy traktowana jest jak urazowa.

Zauważyć dodatkowo należy, że powód nie dysponował innym sposobem opuszczenia naczepy. W szczególności naczepa nie była wyposażona w drabinkę (czy inne urządzenie), która być może wykluczyłaby powstanie urazu u powoda.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznając apelację pozwanej spółki za niezasadną, oddalił ją na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc.